



## De jongen die met de dieren schaatste

Edward van de Vendel & Beorn Nijenhuis

Met tekeningen van  
Sanne te Loo

Querido Kinderboeken

## Over het boek

---

Veel kinderen dromen ervan ooit mee te doen aan de Olympische Spelen. Voor topschaatser Beorn Nijenhuis kwam die droom echt uit! Maar voor het zover was, moest hij heel veel oefenen en trainen...

Het begon met rondjes schaatsen op een bevroren meer.  
Elke dag. Helemaal in zijn eentje.  
Alleen de dieren uit het bos zagen hoe Beorn oefende en oefende.  
En in zijn hoofd klonken steeds dezelfde woorden:  
*Rondjes. Lucht. Adem.*  
*Nergens aan denken.*  
*Harder. Bochten. Harder. IJs.*  
*En de dieren kijken mee.*

*De jongen die met de dieren schaatste* is een prachtig lees- en kijkboek over een jongetje dat een professioneel sporter werd - en altijd ook dat jongetje van acht bleef.



## 1. Sport of spel? Over winnen en verliezen

luistervaardigheid & spreekvaardigheid

Houd een kringgesprek in de klas. Kies een of meer van onderstaande onderwerpen om te bespreken.

- Lees het boek *De jongen die met de dieren schaatste* voor. Wat vinden de leerlingen van het verhaal? Is het een vrolijk verhaal of juist zielig? Is het spannend, stoer of avontuurlijk? Of is het een combinatie van deze dingen? Waarop baseren ze hun mening? Gebeuren er ook grappige dingen? Wanneer dan?
- Bekijk de illustraties samen met de leerlingen. Wat valt ze op? Zijn de illustraties net echt? Zijn ze allemaal even kleurig? Waarom zijn de pagina's plots donker en zwart? Bespreek met de leerlingen het zware gevoel dat kan ontstaan als er iets gebeurt wat je niet fijn vindt. Herkennen ze dit? Wanneer was dat? Konden ze er met iemand over praten? Of vinden ze het fijner om niets te zeggen als ze zich sip voelen?
- Vraag de kinderen naar hun eigen sport. Wat voor sportactiviteiten beoefenen ze? En hoe vaak per week moeten ze trainen? Is het een individuele sport of een teamsport? Herkennen ze de drang om te winnen? Om te moeten sporten? Is er iemand die net als Beorn op hoog niveau sport? Of kennen ze iemand die dat doet? Wat moet hij/zij ervoor laten? Is dat moeilijk? Of valt het mee omdat de sport zelf zo belangrijk voor de persoon is?
- Lees het hoofdstuk *Later* van bladzijde 16 tot en met 23. De schaatswedstrijd van Beorn lijkt eerst heel goed te gaan, maar dan struikelt hij. En wordt hij tweede. Hebben de kinderen ook weleens zo'n pech gehad? En hoe reageerden ze daarop? Beorn zegt in het boek dat hij wil stoppen met schaatsen. Wat vinden ze daarvan? Moet hij stoppen of doorgaan? Lees pas na deze bespreking de rest van het hoofdstuk.
- Beorn moet heel hard werken om uiteindelijk terecht te komen bij de Olympische Spelen. Wat vinden de leerlingen daarvan? Zouden ze dat zelf ook over hebben om hun droom te bereiken? Hebben ze al grote dromen? Waar dromen ze dan van? Kennen ze mensen die ook hun grote droom verwezenlijkt hebben? Wat was die?

## 2. Schaatsmarathon

*sport en spel*

Niet alleen schaatsen is een olympische sport. Er zijn veel meer sporten die op de Olympische Spelen gedaan worden. Sommige daarvan zijn nu geen olympische sport meer. Speel dit spel in de gymzaal, zodat de leerlingen lekker kunnen bewegen. Zeg dat ze in een rij moeten staan, in het midden van de gymzaal. Het doel is om als eerste de overkant te bereiken.

Print de stellingen uit de bijlage en lees ze voor. Is de stelling juist of niet?

Als de leerlingen het eens zijn, kunnen ze hun hand opsteken. Zijn ze het oneens, dan doen ze niets.

Op het moment dat een leerling het antwoord goed heeft, mogen ze twee schaatslagen naar voren zetten. Hebben ze het fout, dan moeten ze een slag naar achteren doen.

Geef aan dat het niet erg is als ze een fout antwoord geven. Het gaat erom dat ze er van leren en lol hebben.

### TIP

Heeft u niet genoeg ruimte om het spel in de gymzaal te spelen?

Dan kunt u het ook in de klas doen door 'staan-zit' te spelen.

In dit geval start u het spel door de kinderen te laten staan achter hun tafel. Als ze het antwoord goed hebben, mogen ze blijven staan. Hebben ze het fout? Dan gaan ze zitten. Degene die op het laatst nog staat, heeft gewonnen.



### EXTRA:

Laat de leerlingen eerst een medaille maken met zilverpapier en karton. U maakt de beker van zilverpapier. De medailles worden ingeleverd en in een schaal gedaan. De winnaar krijgt de zilveren beker en alle deelnemers winnen een willekeurige medaille. Dat hoeft dus niet de eigen medaille te zijn. Kunnen ze raden wie hun medaille gemaakt heeft?

### 3. Mijn droom

creatief

#### Benodigheden:

- *verschillende kleuren papier*
- *watten*
- *eventueel cellofaanpapier*
- *lijm*
- *stiften/kleurpotloden*

Beorn komt in de krant en de mevrouw van de krant vraagt: waar droom je van? Beorn zegt dat hij droomt van de Olympische Spelen. Want dat heeft hij zichzelf beloofd. Wat gaan de leerlingen zichzelf beloven? Willen ze ook schaatsen? Of hebben ze een andere droom voor later? Laat ze deze droom visualiseren in een collage. Bekijk eerst ter inspiratie de illustratie op bladzijde 30-31 en bespreek met de leerlingen wat er te zien is. Wat heeft dit met Beorns droom te maken? Leg uit dat Beorn door zijn droom en alle wedstrijden overal kwam en dus heel veel van de wereld zag. De tekening van de leerlingen mag dus ook meer laten zien dan alleen hun droom. Maar ze mogen er ook voor kiezen om zichzelf te tekenen in het beroep of de sport die ze later willen uitoefenen.



#### TIP

U kunt er ook voor kiezen om hier een schrijfoopdracht van te maken. In dit geval schrijven de kinderen op 1 A4 een verhaal waarin ze zich voorstellen dat ze volwassen zijn en hun droom hebben bereikt. Welke droom is dat? Hoe was het om die droom te bereiken? Was het moeilijk? Hebben ze er hard voor moeten werken? Laat de leerlingen in groepjes van maximaal 4 de dromen aan elkaar voorlezen. Hang de dromen daarna in de klas zodat iedereen elkaars droom kan zien.

## 4. Spandoek

taal en creatie

Lees onderstaande tekst voor (bladzijde 19).

*Opeens ziet Beorn het voor zich:  
hoe zijn vader zal juichen,  
hoe zijn moeder zal juichen,  
hoe de bomen met hun takken zullen zwaaien,  
hoe de dieren blij zullen  
blaffen en brullen –  
en dan ...*



Beorn hoort hoe iedereen jubelt en mooie dingen roept om hem aan te moedigen. Bij wedstrijden staan vaak mensen aan de kant met vlaggen en spandoeken. Daarop staan aanmoedigen als: 'HUP! JE KUNT HET! SAAR IS DE WINNAAR!' Wat vinden de leerlingen een mooi woord of een mooie zin om iemand aan te moedigen? Laat ze dit woord of deze zin in grote sierlijke letters op een karton of liever nog stuk stof schrijven. Hang de spandoeken op voor het raam.

### TIP

Geef aan dat de leerlingen de letters helemaal kunnen inkleuren, maar ook kunnen variëren door de blokletters te vullen met stippeltjes of streepjes.

## 5. Hersenspinsels [let op: alleen voor kinderen vanaf groep 4]

wetenschap

Beorn is nu geen schaatser meer. Hij is wetenschapper. Hij weet heel veel over de hersenen. En dat is heel ingewikkeld. Kijk met de leerlingen naar het filmpje van *Nieuws uit de Natuur* over hersenen. Deze kunt u vinden op de site van [schooltv.nl](http://schooltv.nl). In het filmpje wordt onder meer gesproken over gezichtsbedrog. Onze hersenen maken soms plaatjes van iets wat er niet is. Laat de leerlingen enkele van die plaatjes zien. U kunt deze vinden als u op internet zoekt op 'gezichtsbedrog'. Wat zien ze het eerst? Een jonge of een oude vrouw? Een konijn of een eend? Een indiaan of een eskimo? Bijzonder toch? U kunt vanzelfsprekend zelf nog andere voorbeelden zoeken.



## 6. Filmpjes kijken

---

Even ontspannen naar aanleiding van een boek kan natuurlijk ook. Kijk samen naar een leerzame video. Hieronder volgen enkele tips:

### A

---

Ook met een handicap kun je sporten. Kijk hiervoor naar het filmpje over Marlou van Rhijn van *Nieuws uit de Natuur* op [schooltv.nl](https://schooltv.nl). Het fragment is van 13:41 tot 19:02. Zeg dat de kinderen heel goed naar het filmpje moeten kijken en stel ze daarna nog deze vragen:

**1. Wanneer zijn de Paralympics?**

*(antwoord: een paar weken na de Olympische Spelen)*

**2. Voor wie organiseerde een arts tijdens de Tweede Wereldoorlog de eerste speciale wedstrijden voor gehandicapten?**

*(antwoord: speciaal voor mensen met maar één been)*

**3. Welke sport beoefent Marlou van Rhijn?**

*(antwoord: hardlopen; ofwel sprinten op de 100 en 200 meter)*

**4. Waardoor kan zij zo hardlopen?**

*(antwoord: door speciale protheses met extra vering)*

**5. Waarom vindt Marlou hardlopen zo fijn?**

*(antwoord: het geeft haar een gevoel van vrijheid, alsof ze alles kan)*

### B

---

Is schilderen een olympische sport? Ga hiervoor naar de site van [schooltv.nl](https://schooltv.nl) en zoek op Olympische Spelen. Bespreek de vraag voordat u het filmpje gaat bekijken met de leerlingen. Wat denken ze zelf? Kijk daarna naar het filmpje. Wie had gelijk? Was het snugger of was het kletspraat?

## C. Bijlage bij stellingen

---

- 1. Het logo van de Olympische Spelen heeft 6 kleuren**  
*Fout, dit zijn er 5.*
- 2. Ooit kon je met kunst ook goud winnen bij de Olympische Spelen**  
*Dat klopt, zie het filmpje van Schooltv: snugger of kletspraat.*
- 3. Pieter van den Hoogenband werd bekend als schaatser**  
*Nee, hij was een zwemmer.*
- 4. De Olympische Spelen worden één keer in de twee jaar gehouden**  
*Nee, ze worden eens per vier jaar gehouden. Wel wisselen de Zomerspelen en Winterspelen elkaar af. Daardoor is er om de 2 jaar wel een van de Spelen.*
- 5. De Olympische Spelen begonnen in Griekenland**  
*Ja, dat klopt. In Olympia.*
- 6. Er zijn Zomer- en Winterspelen**  
*Ja, dat klopt.*
- 7. De Olympische Spelen worden altijd geopend met de Olympische vlam**  
*Ja, dat klopt.*
- 8. De vlam blijft 5 dagen branden**  
*Nee, de vlam blijft branden tot het einde van de Spelen.*
- 9. Nederland heeft nog nooit een olympische gouden medaille gewonnen**  
*Jawel, hoor! Meerdere zelfs :-). Deze klopt dus niet.*

